

**Profilleme uygulamaları kapsamında kişisel verilerin
otomatik işleme tabi tutulması karşısında
bireylerin korunmasına ilişkin
üye devletlere yönelik Bakanlar Komitesi
CM/Rec(2010)13 sayılı Tavsiye Kararı**

(23 Kasım 2010 tarihinde Delegeler Komitesinin 1099. toplantısında Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilmiştir)

Unofficial translation to Turkish: Recommendation CM/Rec(2010)13 of the Committee of Ministers to member States on the protection of individuals with regard to automatic processing of personal data in the context of profiling (Adopted by the Committee of Ministers on 23 November 2010, at the 1009th meeting of the Ministers' Deputies)

Text originated by, and used with the permission of, the Council of Europe. This unofficial translation is published by arrangement with the Council of Europe and with financial support of the European Union within the EU-CoE Joint Project on Improving the Effectiveness of the Administrative Judiciary and Strengthening the Institutional Capacity of Council of State, but under the sole responsibility of the translator.

Bu yayının orijinali Avrupa Konseyi tarafından hazırlanmış ve Konseyin izniyle kullanılmıştır. Bu resmî olmayan çeviri, Avrupa Konseyinin düzenlemesiyle basılmış olup, "İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi" AB-AK Ortak Projesi kapsamında, Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. Çevirmenin yegâne sorumluluğu altındadır.

Bakanlar Komitesi,

Avrupa Konseyinin üyeleri arasında daha çok birlik sağlama hedefine sahip olduğunu göz önünde bulundurarak;

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BİT) hem özel sektörde hem kamu sektöründe kişisel veriler de dahil olmak üzere geniş ölçekli verilerin toplanıp işlenmesine imkân

sağladığını kaydederek; BİT'in toplum, tüketiciler ve ekonomi tarafından genel olarak kabul gören ve değer verilen hizmetlerde kullanılmak da dahil olmak üzere, çok çeşitli amaçlarla kullanıldığını kaydederek; aynı zamanda sürekli gelişen yakınsak teknolojilerin verilerin toplanması ve daha da işlenmesi konusunda yeni meseleler ortaya çıkardığını da kaydederek;

Bu toplama ve işleme işlemlerinin farklı durumlarda, farklı amaçlarla ve farklı türden verilere ilişkin olarak gerçekleşebileceğini, bunlar arasında örneğin trafik verileri ve internetteki kullanıcı soruları, tüketici satın alma alışkanlıkları, telekomünikasyon aygıtlarının kullanıcılarına ilişkin konum belirleme verileri de dahil olmak üzere faaliyet, yaşam tarzı ve davranış verilerinin yanı sıra, "nesnelerin interneti"nin habercisi olan özellikle sosyal ağlardan, güvenlik kamera sistemlerinden, biyometrik sistemlerden ve radyo frekansı ile tanımlama (RFID) sistemlerinden elde edilen bilgilerin de yer aldığını kaydederek; farklı durumların ve amaçların birbirinden farklı şekillerde değerlendirilmesinin arzu edildiğini kaydederek;

Bu şekilde toplanan verilerin, farklı amaçlar içeren ve çeşitli kişilerin verileriyle eşleştirilerek farklı kullanımlara hizmet eden pek çok şekilde kullanılacak profiller oluşturulma maksadıyla hesaplama, karşılaştırma ve istatistiksel korelasyon yazılımları yardımıyla işlendiğini kaydederek; BİT'teki gelişmelerin bu faaliyetlerin hayli düşük maliyetlerle gerçekleştirilmesini sağladığını kaydederek;

Anonim bile olsa bu denli çok sayıda kişisel gözlemin bağlantılandırılması yoluyla, profillemeye tekniğinin ilgili kişileri çoğu zaman bilgileri olmaksızın önceden belirlenmiş kategorilere yerleştirerek bu kişileri etkileyebileceğini göz önünde bulundurarak;

Profillerin bir veri sahibine atfedildiği durumlarda, veri sahibinin veri sorumlusuna ilettikleri arasında yer almayan veya veri sahibinin makul çerçevede veri sorumlusu tarafından bilinmesini öngöremeyeceği yeni kişisel verilerin üretilmesini mümkün kıldığını göz önünde bulundurarak;

Profillemeye uygulamalarının şeffaflıktan yoksun veya hatta "görünmez" olmasının ve önceden belirlenmiş çıkarsama kurallarının otomatik bir şekilde uygulanması sonucunda ortaya çıkabilecek yanlışlıkların bireyin hak ve özgürlüklerine yönelik önemli riskler yaratabileceğini göz önünde bulundurarak;

Başta kişisel verilerin gizliliği ve korunması hakkı olmak üzere, bilhassa temel hakların korunması kapsamında her bireyin kendi kimliğini nasıl kullanacağı üzerinde kontrol

sahibi olabileceği farklı ve bağımsız yaşam alanlarının var olması gerektiğini göz önünde bulundurarak;

Profilleme uygulamalarının, örneğin daha iyi pazar segmentasyonu yapılmasını sağlamak, risk ve dolandırıcılık analizine imkân vermek veya daha iyi hizmet sunmak suretiyle talebin karşılanması amacıyla tekliflerde değişiklik yapmak gibi yollarla, hem bu profili kullanan kişinin hem de profilin tatbik edildiği kişinin meşru menfaatleri dahiline girebileceğini göz önünde bulundurarak ve dolayısıyla profillemeye uygulamalarının kullanıcılar, ekonomi ve genel anlamda toplum için fayda sağlayabileceğini göz önünde bulundurarak;

Ancak, bir kişiye yönelik profillemeye uygulamalarının söz konusu kişiyi haksız şekilde belirli mal veya hizmetlere erişimden mahrum bırakabileceğini ve böylelikle ayrımcılık yasağı ilkesini ihlal edebileceğini de göz önünde bulundurarak;

Dahası, profillemeye tekniklerinin, Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi'nin (ETS No. 108, bundan böyle "108 sayılı Sözleşme" olarak anılacaktır) 6. maddesi anlamında hassas veriler ile başka veriler arasındaki korelasyonları ortaya çıkartarak kimliği belirli veya belirlenebilir bir kişiye ilişkin yeni hassas veriler üretilmesine yol açabileceğini göz önünde bulundurarak; ayrıca böyle bir profillemeye uygulamasının bireyleri son derece yüksek ayrımcılık risklerine ve kişilik haklarına ve onurlarına yönelik saldırılara açık hale getirebileceğini de göz önünde bulundurarak;

Çocuklara yönelik profillemeye uygulamalarının çocuklar açısından yaşamları boyunca ciddi sonuçlar yaratabileceğini ve profillemeye uygulamaları amacıyla kişisel veriler toplanırken çocukların kendi adlarına özgür, spesifik ve bilgilendirilmiş biçimde rıza vermelerinin mümkün olmaması nedeniyle, çocukların üstün yararının gözetilmesi ve kişiliklerinin gelişimi için çocukların Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne uygun şekilde korunmasına yönelik özel ve uygun tedbirlerin gerekli olduğunu göz önünde bulundurarak;

Profillerin, meşru şekilde olsa bile, uyarı ve özel koruma tedbirleri olmadan kullanılmasının insan onuruna ve ekonomik ve sosyal haklar da dahil olmak üzere diğer temel hak ve özgürlüklere ciddi biçimde zarar verebileceğini göz önünde bulundurarak;

Bu nedenle başta özel hayatın gizliliği hakkı olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerinin korunması ve cinsiyet, ırk ve etnik köken, din veya inanç, engellilik, yaş

veya cinsel yönelime dayalı ayrımcılığı önlemek amacıyla kişisel verilerin korunmasına ilişkin profillemeye uygulamalarına yönelik düzenleme yapılmasının gerekli olduğuna ikna olarak;

Bu bağlamda 108 sayılı Sözleşme'deki genel veri koruma ilkelerini hatırlatarak;

Herkesin kendisiyle ilgili verilere erişim hakkı bulunduğunu hatırlatarak ve herkesin profillemeye uygulamalarının ardında yatan mantığı bilmesi gerektiğini göz önünde bulundurarak; ancak bu hakkın başkalarının hak ve özgürlüklerini etkilememesi ve özellikle de ticari sırları veya fikri mülkiyeti veya yazılımı koruyan telif hakkını olumsuz şekilde etkilememesi gerektiğini de dikkate alarak;

Sigortayla ilgili amaçlar için toplanan ve işlenen kişisel verilerin korunmasına ilişkin Rec(2002)9 sayılı Tavsiye Kararı ve istatistiksel amaçlarla toplanan ve işlenen kişisel verilerin korunmasına ilişkin Rec(97)18 sayılı Tavsiye Kararı başta olmak üzere, Avrupa Konseyinin konuyla ilgili diğer tavsiye kararlarında halihazırda dile getirilmiş olan mevcut ilkelere uyma gerekliliğini hatırlatarak;

Verilerin saklanması, toplanması ve takas edilmesine ilişkin olarak, insan haklarının ve özgürlüklerin yeterli şekilde korunmasına yönelik koşul ve tedbirlere tabi olarak düzenlemeler getiren Avrupa Konseyi Siber Suçlar Sözleşmesi'ni (ETS No. 185 – Budapeşte Sözleşmesi) dikkate alarak;

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından yorumlandığı haliyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (ETS No. 5) 8. maddesini ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı sonucunda ortaya çıkan yeni riskleri dikkate alarak;

Profillemeye uygulamaları kapsamında insan onurunun ve diğer temel hak ve özgürlüklerin korunmasının, ancak ve ancak tüm paydaşların bireylere yönelik adil ve hukuka uygun bir profillemeye uygulamasına hep birlikte katkıda bulunması halinde etkili olabileceğini göz önünde bulundurarak;

İnsanların hareketliliği, piyasaların küreselleşmesi ve yeni teknolojilerin kullanımının, profillemeye uygulamaları da dahil olmak üzere sınır ötesi bilgi alışverişini gerektirdiğini ve Avrupa Konseyi'ne üye devletlerin tümünde benzer veri koruma düzenlemeleri olmasını gerekli kıldığını dikkate alarak;

Üye devletlerin hükümetlerine:

1. İşbu tavsiye kararının ekinin, özellikle söz konusu ekte dile getirilen ilkelerin kendi hukuk ve uygulamalarına yansıtılmasını sağlayacak tedbirler alarak, bu tedbirleri

profilleme uygulamaları kapsamında kullanılan kişisel verilerin toplanması ve işlenmesi konusunda uygulamayı;

2. İşbu tavsiye kararının ekinde dile getirilen ilkelerin, başta yazılım tasarımcıları ve tedarikçileri, profil tasarımcıları, elektronik iletişim hizmeti sağlayıcıları ve bilgi toplumu hizmet sağlayıcıları olmak üzere, profilleme uygulamalarına iştirak eden ve profilleme uygulamalarını kullanan kişiler, kamu makamları ve kamusal ya da özel kurumların yanı sıra, verilerin korunmasından sorumlu kurumlar ile standardizasyon kurumlarında yaygın şekilde paylaşılmasını sağlamayı;

3. söz konusu kişilerin, kamu makamlarının ve kamusal ya da özel kurumların, gizliliğe saygı gösterilmesini ve verilerin korunmasını sağlamak amacıyla davranış kuralları gibi öz-düzenleme mekanizmaları geliştirmesini ve desteklemesini ve işbu tavsiye kararının ekinde yer alan teknolojileri uygulamaya geçirmesini teşvik etmeyi tavsiye eder.

CM/Rec(2010)13 sayılı Tavsiye Kararının Eki

1. Tanımlar

İşbu Tavsiye Kararının amaçları doğrultusunda,

- a. “Kişisel veriler” kimliği belirli veya belirlenebilir bir kişi (“veri sahibi”) hakkındaki her türlü bilgi anlamına gelmektedir. Kimliğin belirlenmesi makul olmayan bir süre veya çaba gerektiriyorsa, kişi “kimliği belirlenebilir” nitelikte addedilmez.
- b. “Hassas veriler” ırkı, siyasi görüşleri veya dini ya da diğer inançları açığa çıkaran kişisel verilerin yanı sıra sağlık, cinsel yaşam veya cezai hükümler hakkındaki kişisel veriler ve ulusal hukuk tarafından hassas olarak tanımlanan diğer veriler anlamına gelmektedir.
- c. “İşleme” kısmen veya tamamen otomatik süreçlerle gerçekleştirilen ve kişisel verilere uygulanan her türlü işlem veya işlemler dizisi anlamına gelmektedir; bunlar arasında veri kaydetme, saklama, uyarılma veya değiştirme, çıkartma, istişare etme, kullanma, iletim, eşleştirme veya birbirine bağlamanın yanı sıra, silme veya tahrip etme de yer almaktadır.
- d. “Profil” bir birey kategorisini karakterize eden ve bir bireye uygulanması amaçlanan veri dizisi demektir.
- e. “Profilleme” bilhassa bir bireyle ilgili kararlar alınması ya da söz konusu bireyin kişisel tercihlerini, davranışlarını ve tutumlarını analiz veya tahmin etmek

amacıyla bir “profil”in bir bireye uygulanmasını içeren otomatik veri işleme tekniği anlamına gelmektedir.

- f. “Bilgi toplumu hizmeti” normalde bir ücret karşılığında elektronik araçlarla uzaktan temin edilen her türlü hizmet anlamına gelmektedir.
- g. “Veri sorumlusu” tek başına veya başkalarıyla birlikte, kişisel verilerin toplanması ve işlenmesine ilişkin amaçları ve bunun için kullanılacak araçları belirleyen gerçek veya tüzel kişi, kamu makamı, kurum veya başka bir organ anlamına gelmektedir.
- h. “İşlemci” kişisel verileri veri sorumlusu adına işleyen gerçek veya tüzel kişi, kamu makamı, kurum veya başka bir organ anlamına gelmektedir.

2. Genel İlkeler

2.1 İşbu tavsiye kararının konusunu oluşturan kişisel verilerin toplanması ve işlenmesi sırasında, başta özel hayatın gizliliği hakkı ve ayrımcılık yasağı olmak üzere, temel hak ve özgürlüklere saygı gösterilmesi güvence altına alınacaktır.

2.2 Üye devletler, gizliliği artıracak teknolojilerin kullanılması başta olmak üzere, daha planlama aşamasında gizlilik ve verilerin korunmasına uygun usul ve sistemlerin tasarlanmasını ve uygulanmasını teşvik etmelidir. Ayrıca gizliliği koruyan teknolojik tedbirlerden kanunsuz şekilde kısmen veya tamamen kaçınılmasını amaçlayan teknolojilerin geliştirilmesine ve kullanılmasına karşı uygun tedbirler alınmalıdır.

3. Profilleme uygulamaları kapsamında kişisel verilerin toplanmasına ve işlenmesine ilişkin koşullar

A. Hukuka uygunluk

3.1 Profilleme uygulamaları kapsamında kişisel verilerin toplanması ve işlenmesi adil, hukuka uygun ve orantılı olmalı ve özel ve meşru amaçlara hizmet etmelidir.

3.2 Profilleme uygulamaları kapsamında kullanılan kişisel veriler, toplanma veya işlenme amaçları ile bağlantılı olarak yeterli ve uygun olmalı, aşırı olmamalıdır.

3.3 Profilleme uygulamaları kapsamında kullanılan kişisel veriler, veri sahiplerinin kimliğinin, söz konusu verilerin toplanma ve işlenme amaçları bakımından gerekenden daha uzun bir süre boyunca tespitine imkân vermeyecek biçimde saklanmalıdır.

3.4 Profilleme uygulamaları kapsamında kullanılan kişisel verilerin toplanması ve işlenmesi ancak aşağıdaki durumlarda gerçekleştirilebilir:

- a. kanunen öngörülmüş olması halinde; ya da
- b. kanunen izin verilmiş olması ve:
 - veri sahibinin veya yasal temsilcisinin özgür, spesifik ve bilgilendirilmiş şekilde rıza vermiş olması halinde;
 - veri sahibinin taraf olduğu bir sözleşmenin ifası ya da veri sahibinin talebi üzerine alınan sözleşme öncesi tedbirlerin uygulanması için gerekli olması halinde;
 - kamu yararına ya da veri sorumlusuna veya kişisel verilerin açıklandığı üçüncü bir tarafa tanınmış resmi yetki kullanılarak gerçekleştirilen bir görevin ifası için gerekli olması halinde;
 - veri sorumlusunun veya kişisel verilerin açıklandığı üçüncü bir tarafın veya tarafların meşru menfaatleri bakımından gerekli olması halinde; ancak veri sahiplerinin temel hak ve özgürlüklerinin söz konusu menfaatlerden üstün olduğu durumlar bu kapsam dışında kalmaktadır;
 - veri sahibinin hayati menfaatleri bakımından gerekli olması halinde.

3.5 Kendi adlarına özgür, spesifik ve bilgilendirilmiş şekilde rıza veremeyen kişilere yönelik profilleme uygulamaları kapsamında kişisel verilerin toplanması veya işlenmesi, söz konusu işlemin veri sahibinin meşru menfaatine olduğu veya üstün bir kamu yararının bulunduğu haller dışında yasaklanmalıdır; bahsi geçen istisnai hallerde de kanunla uygun güvenceler getirilmelidir.

3.6 Rıza gereken hallerde, veri sahibinin profilleme uygulamalarına 4. maddede belirtilen şekilde bilgilendirilmiş onam vermiş olduğunu kanıtlama yükümlülüğü veri sorumlusuna aittir.

3.7 Mümkün olduğu kadarıyla ve talep edilen hizmet veri sahibinin kimliğinin bilinmesini gerektirmediği müddetçe, herkes mal veya hizmet sağlayıcıya kişisel verilerini vermek zorunda olmaksızın mal veya hizmetler hakkında bilgi edinebilmeli veya söz konusu mal veya hizmetlere erişebilmelidir. Bilgi toplumu hizmetlerinin sağlayıcıları, profilleme uygulamalarına özgür, spesifik ve bilgilendirilmiş şekilde rıza verilmesini sağlamak amacıyla, olağan olarak, bu hizmetler hakkında profillendirilmemiş bilgi erişimi sağlamalıdır.

3.8 Profilleme uygulamaları bağlamında belirli bir terminalden veya elektronik iletişim ağından yararlanarak kullanımı gözlemlemeyi veya izlemeyi amaçlayan yazılımın, veri sahibinin bilgisi olmadan dağıtılmasına ve kullanılmasına ancak ulusal hukukta açıkça öngörölmüş olması ve buna uygun güvencelerle eşlik edilmesi durumunda müsaade edilmelidir.

B. Veri kalitesi

3.9 Veri sorumlusu, verilerdeki yanlışlık faktörlerini gidermek ve profilleme uygulamasının özünde olan hata risklerini sınırlamak amacıyla uygun tedbirler almalıdır.

3.10 Veri sorumlusu, verilerin kalitesini ve kullanılan istatistiksel çıkarımları düzenli aralıklarla ve makul süre içerisinde yeniden değerlendirmelidir.

C. Hassas veriler

3.11 Profilleme uygulamaları kapsamında hassas verilerin toplanması ve işlenmesi, bu verilerin hukuka uygun ve belirli işleme amaçları bakımından gerekli olduğu haller dışında yasaktır; bahsi geçen istisnai hallerde de ulusal hukuka uygun güvenceler sağlamalıdır. Rıza gereken hallerde, işlenecek veriler hassas ise söz konusu rıza açık bir şekilde verilecektir.

4. Bilgi

4.1 Profilleme uygulamaları kapsamında kişisel veriler toplandığında, veri sorumlusu veri sahiplerine şu bilgileri sunmalıdır:

- a. verilerinin profilleme kapsamında kullanılacağı;
- b. profilleme uygulamalarının amaçları;
- c. kullanılan kişisel veri kategorileri;
- d. veri sorumlusunun ve gerekiyorsa temsilcisinin kimliği;
- e. uygun güvencelerin varlığı;
- f. profilleme uygulamasına başvurulmasının adil olması için gereken tüm bilgiler; örneğin:
 - kişisel verilerin iletilebileceği kişi veya kurum kategorileri ve bunun amaçları;
 - uygun hallerde, veri sahiplerinin rıza vermeyi reddetme veya verdikleri rızayı geri çekme imkânları ve geri çekme işleminin sonuçları;

- erişim, itiraz veya düzeltme hakkının yanı sıra yetkili mercilere itirazda bulunma hakkının kullanılma koşulları;
- kişisel verilerin toplandığı veya toplanacağı kişiler ya da kurumlar;
- kişisel verilerin toplanırken sorulan sorulara verilen yanıtların zorunlu veya isteğe bağlı niteliği ve veri sahiplerinin soruları yanıtı bırakmasının doğuracağı sonuçlar;
- saklama süresi;
- profilin veri sahibine atfedilmesinin öngörülen etkileri.

4.2 Kişisel veriler veri sahibinden toplanıyorsa, veri sorumlusu 4.1. İlkede dile getirilen bilgileri veri sahibine en geç bilgi toplandığı esnada sunmalıdır.

4.3 Kişisel veriler veri sahibinden toplanmıyorsa, veri sorumlusu 4.1. İlkede dile getirilen bilgileri veri sahiplerine, kişisel veriler kayda alınır alınmaz ya da kişisel verilerin üçüncü bir şahsa iletilmesi planlanıyorsa, en geç kişisel veriler ilk iletildiği esnada sunmalıdır.

4.4 Kişisel veriler profillemeye yöntemlerini uygulama niyeti olmaksızın toplanıyor ve daha sonrasında profillemeye uygulamaları kapsamında işleniyorsa, veri sorumlusunun yine de 4.1. İlke kapsamında öngörülen bilgileri sunmuş olması gerekmektedir.

4.5 Yukarıdaki 4.2, 4.3 ve 4.4. İlkeler uyarınca veri sahiplerini bilgilendirme hükümleri aşağıdaki hallerde geçerli değildir:

- a. veri sahibi hâlihazırda bilgilendirilmiş ise;
- b. söz konusu bilgilerin sunulmasının imkânsız olduğu veya bunun için orantısız bir çaba sarf edilmesi gerektiği ortaya çıkarsa;
- c. kişisel verilerin profillemeye amacıyla işlenmesi ulusal hukuk tarafından açıkça öngörülüyorsa.

Yukarıdaki *b* ve *c* bentlerinde dile getirilen hâllerde uygun güvenceler sağlanmalıdır.

4.6. Veri sahibine sunulan bilgiler uygun nitelikte olmalı ve koşullara göre uyarlanmalıdır.

5. Veri sahiplerinin hakları

5.1 Profillemeye uygulamasına konu olan veya konu edilmiş olan veri sahibi, kendi talebi üzerine, aşağıdaki hususlar hakkında veri sorumlusundan makul bir süre içinde ve anlaşılabilir bir biçimde bilgi edinme hakkına sahip olmalıdır:

- a. kişisel verileri;

- b. kişisel verilerinin işlenmesinin altında yatan ve en azından otomatik karar verilmesi durumunda, kendisine profil atfedilirken kullanılan mantık;
- c. profillemeye uygulamasının gerçekleştirilme amaçları ve kişisel verilerin iletilebileceği kişi veya kurum kategorileri.

5.2 Veri sahipleri, kişisel veriler işlenirken profillemeye uygulamasının, işbu tavsiye kararında dile getirilen ilkeleri uygulayan ulusal hukuk hükümlerine aykırı şekilde gerçekleştirilmesi halinde, kendi kişisel verilerinin düzeltilmesini, silinmesini veya engellenmesini sağlama hakkına sahip olmalıdır.

5.3 Kanunda kişisel verilerin işlenmesi kapsamında profillemeye uygulamaları öngörülmediği müddetçe veri sahipleri, kişisel verilerinin profillemeye amacıyla kullanımıyla ilgili zorlayıcı meşru sebeplere dayanarak kendi durumuyla ilgili itiraz hakkına sahip olmalıdır. Haklı bir itiraz durumunda, profillemeye uygulaması artık söz konusu veri sahibinin kişisel verilerinin kullanımını içermemelidir. Veri işlenmesinin amacının doğrudan pazarlama olduğu hâllerde, veri sahibinin herhangi bir gerekçe sunması gerekmemektedir.

5.4 İşbu maddede dile getirilen hakların 6. Bölüm uyarınca sınırlanması yönünde bir sebebin varlığı halinde, bu karar söz konusu sınırlamanın hukuki ve maddi sebeplerine atıf yapılarak kayda geçirilmesine imkân sağlayacak herhangi bir yöntemle veri sahibine bildirilmelidir.

Sınırlamanın amacını tehlikeye atan bir sebebin varlığı halinde söz konusu atıftan vazgeçilebilir. Böyle durumlarda veri sahibine, söz konusu karara karşı yetkili ulusal denetim mercii, bir yargı makamı veya bir mahkeme huzurunda nasıl itirazda bulunulacağına dair bilgi verilmelidir.

5.5 Bir kişi sadece profillemeye dayanılarak alınan ve kendisi hakkında hukuki etkiler doğuran veya kendisini esaslı şekilde etkileyen bir karara konu edildiğinde, söz konusu karara itiraz edebilmelidir; ancak:

- a. söz konusu karar, veri sahiplerinin meşru menfaatlerinin korunmasına yönelik ve özellikle de kendi bakış açılarını ortaya koyabilmelerine imkân sağlayan tedbirler içeren bir kanun kapsamında öngörülmüş ise;
- b. söz konusu karar, veri sahibinin taraf olduğu bir sözleşmenin ifası sırasında ya da veri sahibinin talebi üzerine alınan sözleşme öncesi tedbirlerin uygulanması için alınmış ise ve veri sahibinin meşru menfaatlerinin korunmasına yönelik tedbirler yürürlükte ise itiraz edilemez.

6. İstisna ve sınırlamalar

Demokratik bir toplumda devletin güvenliği, kamu güvenliği, devletin maddi menfaatleri ya da suçların önlenmesi ve bastırılması ya da veri sahiplerinin veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebebiyle gerekli olması halinde, üye devletler işbu tavsiye kararının 3, 4 ve 5. maddelerinde dile getirilen hükümleri, kanunen öngörülen hallerde uygulamak zorunda değildir.

7. Telafi yolları

Ulusal hukuk, işbu tavsiye kararında dile getirilen ilkelere yürürlük kazandıran ulusal hukuk hükümlerinin ihlali durumunda uygun yaptırımlar ve telafi yolları öngörmelidir.

8. Veri güvenliđi

8.1 İşbu tavsiye kararında dile getirilen ilkeleri uygulamaya koyan ulusal hukuk hükümleri uyarınca işlenen kişisel verilerin korunmasını sağlamak, arızı veya hukuka aykırı tahrip veya arızı kayıpların yanı sıra izinsiz erişim, değiştirme, iletim veya diğer hukuka aykırı işleme biçimlerine karşı önlem almak amacıyla uygun teknik ve kurumsal tedbirler alınmalıdır.

Bu tedbirler, en son teknik gelişmelere ve profillemeye uygulamaları bağlamında toplanan ve işlenen kişisel verilerin hassas niteliğine uygun ve potansiyel riskleri değerlendiren bir veri güvenliği standardı sağlamalıdır. Bu tedbirler düzenli olarak ve makul bir süre zarfında gözden geçirilmelidir.

8.2 Veri sorumluları, ulusal hukuka uygun şekilde, işbu tavsiye kararının ilgili ilkelerine gereğince uyan iç düzenlemeler getirmelidir.

8.3 Gereken hallerde, veri sorumluları bilgi sistemlerinin güvenliğinden ve verilerin korunmasından sorumlu olmak üzere, bu konularda tavsiyelerde bulunmaya yetkin olan bağımsız bir kişi görevlendirmelidir.

8.4 Veri sorumluları, gerçekleştirilecek veri işleme uygulamasının teknik ve kurumsal yönlerine dair yeterli güvenceler sunan işlemciler seçmeli ve söz konusu güvencelere uyulmasını ve özellikle de veri işleme uygulamasının kendi talimatlarına uygun şekilde yapılmasını sağlamalıdır.

8.5 Profilleme uygulamasında kullanılan anonim ve toplu istatistiksel sonuçların veri sahiplerinin kimliklerinin yeniden tespitine yol açabilme olasılığına karşı uygun koruma tedbirleri getirilmelidir.

9. Denetim mercileri

9.1 Üye devletler, işbu tavsiye kararında dile getirilen ilkeleri uygulamaya koyan ulusal hukuka uyulmasını sağlamak üzere ve bu bağlamda, herhangi bir şahıs tarafından ileri sürülen iddiaları dinleme yetkisi başta olmak üzere, gerekli soruşturma ve müdahale yetkilerine sahip olacak bir veya birden fazla bağımsız merci görevlendirmelidir.

9.2 Ayrıca, profilleme uygulamasını kullanan ve gizliliğin ve kişisel verilerin korunması bakımından özel riskler barındıran veri işleme uygulamaları kullanılması durumunda, üye devletler:

- a. ya veri sorumlularının veri işleme uygulaması öncesinde denetim merciine bildirimde bulunması şartını ya da
- b. söz konusu işleme uygulamasının denetim mercii tarafından önceden kontrole tabi tutulmasını öngörebilir.

9.3 Yukarıda bahsedilen merciler, işbu tavsiye kararında belirlenen ilkeleri yürürlüğe koyan mevzuatın uygulanması hakkında halkı bilgilendirmelidir.

[1] İşbu tavsiye kararı kabul edildiği tarihte:

- Delegeler Komitesi Usul Kurallarınının 10.2.c maddesi uyarınca, Birleşik Krallık Temsilcisi kendi Hükümetinin bu tavsiye karara uyup uymama hakkını saklı tutmuştur.

Bu belgenin çevirisi, *İdari Yargının Etkinliğinin Artırılması ve Danıştayın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi* projesi kapsamında Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortak finanse edilmiştir.

Translation is co-funded by the European Union, the Council of Europe and the Republic of Turkey under the Project on *Improving the Effectiveness of the Administrative Judiciary and Strengthening the Institutional Capacity of Council of State*.